

ZPRAVODAJ

Jizersko-ještědského horského spolku

č. 1/2020

Vážení členové Jizersko-ještědského horského spolku,

podařilo se nám ještě před Vánoci vytvořit zpravodaj, kde naleznete základní informace o činnosti spolku v letošním roce a plánech na rok příští. Ačkoliv je letošní rok opravdu velmi zvláštní a složitá situace poznamenala spolkový život, povedlo se nám zrealizovat mnoho zajímavých projektů. Práce v terénu běžely i v době největšího lockdownu a tak jsme dokončili v podstatě vše, co bylo naplánováno. Dále jsme vydali zbrusu novou publikaci Krajina skal a připravili dotisk Připomínek zašlých časů a dvou Matouschkových map. Nejvíce poznamenány byly pochopitelně společenské akce, které se Vám budeme snažit nahradit dle možností v letech příštích. Na rok 2021 zatím plánujeme všechny tradiční akce a uvidíme, co nám situace dovolí zrealizovat. Budeme se snažit zorganizovat hned v průběhu jara pracovní akce pro dobrovolníky z řad členů a příznivců spolku na kopání tůň a sběr odpadků v okolí Liberce, abychom zájemcům umožnili zapojení do práce spolku.

Přeji krásné a klidné prožití vánočních svátků, vše nejlepší do nového roku 2021 a hlavně všem pevné zdraví!

Pavel Schneider
předseda výboru JJHS

Výzva členům

Velká část činnosti spolku je založena na rozsáhlých projektech ve sféře praktické ochrany přírody. Další významnou část představují akce tradiční, zavedené, na něž jsou členové zvyklí, a přitom jsou stále oblíbené. Přesto bychom chtěli upozornit na prostor, který existuje pro nové nápady a projekty. Víte o nějakém místě, kde roste či žije chráněný živočich a plocha by zasloužila nějaký zásah na jejich podporu, o lokalitě, kde by mohla být tůň, nebo o nějakém turisticky zajímavém místě, kde by se mohla udělat třeba vyhlídka? Kdokoli z členů spolku může sdělit členům výboru i zaměstnancům spolku svůj vlastní podnět

k činnosti, které by se JJHS mohl ujmout. Věříme, že takových příležitostí je kolem nás pořád dostatek – a tak neváhejte a podělte se s takovou inspirací. V minulosti právě na základě podobných nápadů vznikla řada pěkných a smysluplných aktivit.

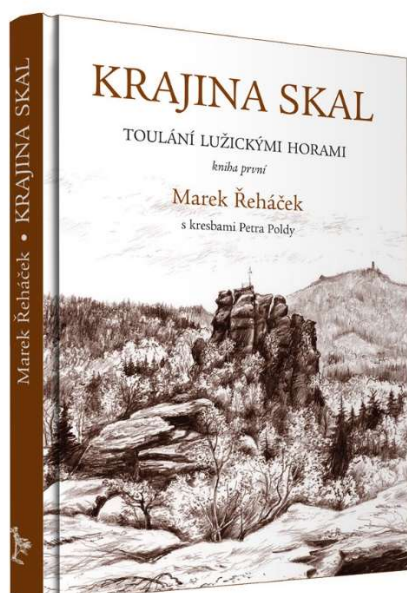
V této souvislosti se obracíme na členy spolku s žádostí o pomoc při opravě informační budky JJHS v Lidových sadech na konečné tramvaje. Oprava bude v dohledné době potřebná, ale než se s ní může začít, musíme mít odborné posouzení a nacenění rozsahu opravy (co všechno a jakým způsobem nejlépe udělat). Ve spolku je spousta řemeslně šikovných a zručných lidí – prosíme tedy toho, kdo by tento malý a velmi zvláštní objekt mohl prohlédnout a navrhnout, jaké práce a materiál si oprava vyžádá, aby se přihlásil v kanceláři spolku či členů m výboru.

Nabídka

V kanceláři spolku lze stále nakoupit spoustu publikací, map a triček. Pro členy je na řadu z nich nastavena zvýhodněná cena. Všechny níže uvedené publikace si můžete zakoupit v kanceláři JJHS v úřední hodiny (úterý 9.00-

12.00 a 13.00-17.00 hod.) nebo si je objednat na dobírku (cena publikace + poštovné) e-mailem horskyspolek@volny.cz či telefonicky 485 109 717 (úterý 9.00-12.00 a 13.00-17.00 hod.).

Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny	32 Kč
Přírodní park Ještěd	42 Kč
Ročenka JJHS 2006	52 Kč
Ročenka JJHS 2003 – 2010 (mimo 2006)	136 Kč
Ročenka JJHS 2011 – 2019	160 Kč
Tři iseriny	228 Kč
Připomínky zašlých časů	300 Kč
Příroda Frýdlantska	272 Kč
Píseň o lese / Das Lied vom Walde	167 Kč
Reprint Matouschkovy mapy Ještědských a Jizerských hor z roku 1927	150 Kč
Matouschkova nová mapa Ještědských a Jizerských hor z roku 1938	150 Kč
Speciální Matouschkova mapa Polomených hor z roku 1932	130 Kč
Wünscheho mapa Saskočeského Švýcarska z roku 1906	80 Kč
Matouschkova Speciální mapa Hradčanských stěn 1 : 33 300	100 Kč
Krajina skal – toulání Lužickými horami	300 Kč

Trička – dámská/pánská – info o druhu, velikosti, barvě či ceně v kanceláři spolku či po telefonu 485 109 717 (úterý 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00 hod.).

Odznak spolku zlatý (výročí 10 let 1996-2006) či stříbrný (výročí 20 let 1996-2016)

Nové publikace

Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2019

Ročenka JJHS 2019 vyšla počátkem dubna 2020. Každý člen JJHS, který má zaplacený členské příspěvky na rok 2020, si může mezi v úředních hodinách kanceláře ročenku vyzvednout.

Krajina skal – toulání Lužickými horami

Publikace Toulání Lužickými horami – kniha první nazvaná Krajina skal vznikala dlouhých 25 let a je věnována krajině Hrádecka a Žitavska. Fascinace Knihou o Jizerských horách od Míly Nevrlého je tehdy vábila k nalezení „vlastní“ nepopsané krajiny a nalezení jejího příběhu. Zvláště

Hrádecko se ukazovalo v těch letech jako velmi příhodné pro takovéto divoké bádání. Šlo o krajinu tehdy až unikátně opomíjenou všemi vlastivědci. Krůček po krůčku se tak s výraznou pomocí města Hrádku nad Nisou a řady zdejších nadšenců dařilo nacházet její minulost, která se ukazovala být až překvapivě pestrá. A z krajiny pískovcových skal v kopcích nad údolím Nisy později vedla přirozeně cesta do německé části hor, které se někdy také nazývají Lužické, ale častěji Žitavské.

Již z větší části připravená kniha druhá nazvaná Mezi Hvozdem a Luží by měla patrně roku 2022 pokračovat vyprávěním nejen o samotných vrcholech Luže a Hvozdu, které lze označit za pomyslnou královnu a krále těchto hor, ale také o velebné krajině studánek, božích muk, podstávkových chalup a květnatých luk táhnoucí se od Lemberku až k Horní Světlé. Celá trilogie by měla být v budoucnu ukončena třetí knihou nazvanou Okolo Jedlové. Pokud se to podaří, budou tři publikace tvořit oni vysněnou Knihu o Lužických horách.

Vázanou publikaci o 296 stranách vydal Jizersko-ještědský horský spolek v roce 2020. Je možné ji zakoupit v kanceláři spolku – pro členy za zvýhodněnou cenu.

Dotisk Připomínek zašlých časů

„Pomníčková“ kniha Připomínky zašlých časů se díky dosavadnímu velkému úspěchu dočkala druhého dotisku, a je tak opět k dispozici, viz aktuální nabídku v úvodu.

Horský spolek na sociálních sítích

Není pochyb, že sociální sítě (ať je máme rádi nebo ne) jsou klíčovým komunikačním prostředím a nástrojem. JJHS proto se značným úspěchem provozuje vlastní stránku na Facebooku. Tam jej najdete na <http://www.facebook.com/horskyspolek.cz>, sledujících je aktuálně 558.

Vlastní profil existuje i na Instagramu: <https://www.instagram.com/jizerskojestedskyhorskyspolek>. Zde má zatím 41 sledujících.

Přehled připravovaných spolkových akcí

Všechny připravované akce jsou bohužel plánovány v podmínkách vysoké nejistoty, zda je z důvodu v daný okamžik platných protiepidemiologických opatření bude možné uskutečnit – v jakém rozsahu a zda vůbec. Proto bude třeba sledovat webové stránky a profil na Facebooku, kde budou tyto informace aktuální.

Spolkový ples

Sobota 13. února 2021

Pokud se ples Jizersko-ještědského horského spolku bude moci uskutečnit, což je velmi nejisté, stane se tak na prověřeném a osvědčeném místě – v sále restaurace U Košků v Liberci-Nových Pavlovicích. Blížší informace budou včas zaslány emailem a vyvěšeny na webu a Facebooku.

Členská schůze JJHS v pivovaru ve Vratislavicích n. N.

Sobota 10. dubna 2021

Platí totéž, co pro ples: tedy realizace členské schůze bude plně záviset na platných protiepidemiologických opatřeních. Blížší informace budou včas zaslány emailem a vyvěšeny na webu a Facebooku.

Úklid přírodní rezervace Meandry Smědé

Sobota 24. dubna 2021

Pro akce v terénu lze předpokládat mírnější restriktce, a tudíž je vyšší pravděpodobnost, že po dvouleté přestávce se JJHS bude moci vrátit k tradiční brigádě k úklidu meandrů Smědé. Blížší informace budou včas zaslány emailem a vyvěšeny na webu a Facebooku.

Brigáda se sečením luk na Jizerce

Pondělí až neděle 2.-8. srpna 2021

Brigáda bude – pokud okolnosti dovolí – koncipována tradičně do pracovních dnů s menším kolektivem a víkendu pro vyšší počet členů. Pro zajištění akce (vaření apod.) bude vítána pomoc několika dobrovolníků, kteří budou ochotni trávit čas především na chalupě – výzva a žádost ještě přijde, až se brigáda přiblíží.

Terénní práce

Revitalizace rašeliniště v pramenné oblasti Kamenice – projekt OPŽP

Revitalizace rašelinišť na dalších lokalitách v Jizerských horách dle domluvy se SCHKO

Revitalizace v PP Rádlo

Tvorba tůní na území Městských lesů Liberec

Tvorba tůní v dalších lokalitách
Pokračující údržba NS Tři iseriny
Údržba NS Jedlový důl
Opravy další návštěvnické infrastruktury v Jizerských horách
(Sněžné věžičky, Klečové louky)

Stručné ohlédnutí

Projekt Zajištění péče pro EVL Jizerské smrčiny

Projekt v roce 2020 úspěšně pokračoval svým druhým rokem. Zájmové území EVL Jizerské smrčiny tvoří komplex horských, rašelinných a podmáčených smrčín, rašelinišť a vrchovišť, skalních výchozů a balvanových akumulací v centrální části náhorní plošiny Jizerských hor. Na území se vyskytuje řada zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin. Ze zoologického pohledu má lokalita význam především v kontextu širšího území náhorní plošiny jako významná součást hnízdního areálu tetřívka obecného a s výskytem dalších zvláště chráněných druhů ptáků.

Cílem projektu je zvýšení biodiverzity lesních porostů a úprava vodního režimu krajiny. Plánovaný obnovní management lokality odpovídá přístupu přírodě blízkého pěstování lesa s důrazem na biodiverzitu a ekologickou stabilitu lesních porostů. Zvýšení odolnosti lesů Jizerských hor úzce souvisí s obnovou původní dřevinné skladby a zejména se zvyšováním podílu listnatých dřevin a jedle. Na vybraných lokalitách bude proveden úplný výřez stanovištně nepůvodních dřevin (smrku pichlavého a kosodřeviny).

Ve druhém roce realizace projektu došlo k další rekonstrukci porostů náhradních dřevin a bylo vysazeno celkem 8 750 kusů dřevin v podobě smrku, jeřábu, břízy a javoru včetně instalace individuální ochrany a nástřiku repelentem. V rámci úpravy vodního režimu bylo v oblasti Vánoční louky v PR Černá hora vybudováno na 40 ks hrázek pro zvednutí hladiny podzemní vody a zadržování srážek za účelem nastartování rozvoje degradujícího vrchoviště. Další práce budou pokračovat v roce 2021. Projekt je financován z Operačního programu Životní prostředí, na vlastní spoluúčast spolku přispěla Nadace Ivana Dejmal pro ochranu přírody.

Pokračujeme v ochraně jizerskohorských rašelinišť

Rašeliniště v Jizerských horách jsou pro Jizersko-ještědský horský spolek i nadále stěžejní prioritou. Spolek má za sebou několik revitalizovaných rašelinišť a ani letos nebyla o dřevěné hrázky nouze. Nad rámec výše popsaného projektu byly na Vánoční louce v PR Černá hora doplněny další hrázky na v minulosti vybudovaných odvodňovacích příkopech a stejně tak se

dařilo zpomalit odtok srážek a zvýšit hladinu podzemní vody v oblasti PR Klečové louky.

Vytvoření nových tůní v Jeřmanicích, Českém Dubu, Machníně a Starém Harcově

větších tůní v malebném zalesněném údolí uprostřed luk, na druhém místě je dílo poněkud menší a v bukovém lese.

Všechna místa pro vytvoření prostých zemních nádrží spojovala patrná vlhkost, naznačující, že voda by se zde mohla udržet, následně zvolna vsakovat nebo vytvářet menší tůně, které mohou osídlit například ohrožení obojživelníci.

V těchto aktivitách bude JJHS nadále pokračovat. V sušších obdobích bude každá zamokřená plocha velmi cenná, v těch vlhčích zase pomůže velkou část vody zadržovat jako houba a vodu postupně pouštět dále.

Jizersko-ještědský horský spolek se nezaměřuje pouze na velké projekty revitalizací rašelinišť, ale snaží se tvořit také menší soustavy tůní, které vhodně doplňují mozaiku dostupných biotopů i pro ohrožené živočichy. Spolek v průběhu podzimu 2020 úspěšně dokončil obdobné projekty vodních tůní s menším rekreačním zázemím pro využití místními obyvateli a návštěvníky. První dvě místa se nachází v centrálních částech dvou obcí – v Jeřmanicích nedaleko Liberce a v Českém Dubu v zámeckém parku. Další dvě soustavy tůní vznikly v Machníně a ve Starém Harcově – dvou vsích, dnes čtvrtích Liberce. V Machníně vznikla soustava několika

Naučná stezka kolem Jizerky prochází stálou údržbou

Stezku kolem osady Jizerka s názvem Tři iseriny, kterou před lety spolek kompletně zrekonstruoval, se snažíme nadále udržovat v dobrém stavu i po skončení udržitelnosti projektu financovaném z OPŽP. Získané finanční prostředky dovolují pravidelnou údržbu a obnovu poškozených prvků na celé stezce na české straně hranice. V minulém roce byly obnoveny všechny informační tabulce, v letošním byly opraveny schodové stupně, zábradlí, vyměněny poškozené fošny na chodnících, provedeny nátěry.

Obnoveny hraničníky napříč Libereckým krajem

Nové hraniční označníky byly spolkem provedeny pro všechny tři spolupracující Správy CHKO Český ráj, Lužické hory a Jizerské hory. Nových sloupků se státním znakem se dočkaly i některé evropsky významné lokality a přírodní památky na Českolipsku.

Závod ve vynášení sudů s pivem na Ještěd

Sobota 10. října 2020

V sobotu 10. 10. 2020 pořádal JJHS již sedmnáctý ročník závodů ve vynášení sudů piva na vrchol Ještědu. Závody se konají s jednou výjimkou pravidelně od roku 2003 a spočívají jednoduše v tom, že závodníci vynášejí na zádech plné sudy piva od spodní stanice lanovky na vrchol Ještědu. Letos se podvanácté konala i dámská kategorie této disciplíny s 15litrovými sudy a také kategorie 30litrových sudů, která doplnila královskou kategorii 50litrových sudů. Jako doplňková disciplína se uskutečnila i kategorie rodič s dítětem v krosně.

s dítětem v krosně. I přes nepříznivé počasí a koronavirovou situaci se závodů zúčastnilo 6 statečných a všichni z nich závod zdárně dokončili. V mužské kategorii 50litrových sudů zvítězil Petr Schneider (vítěz úplně prvního ročníku z roku 2003) v čase 00:51:01, druhý dorazil v čase 01:11:13 Jíří Sobotka. V mužské kategorii 30litrových sudů zvítězil ostrý závodník Milan Marhan v čase 00:32:25, což je prakticky stejný čas, kterým loni vytvořil rekord v této kategorii. V ženské kategorii zvítězila Zuzana Kocumová v čase 00:28:42 a zaostala tak asi minutu a půl za svým rekordem z roku 2016. Druhé místo obsadila Romana Prošková v čase 01:12:14. V kategorii rodiče s dítětem v krosně se zúčastnil pouze jediný statečný závodník Pavel Jirásek s časem 01:12:25. Ceny a občerstvení pro závodníky věnovala společnost Ještěd, s. r. o.

Sklářská slavnost na Kristiánově

Sobota 5. září 2020

Mariánská sklářská pouť se letos uskutečnila za relativně příznivého počasí, kdy dopolední polojasno vylákalo dost návštěvníků a odpolední přehánky až déšť už je nestihly odradit. Spolek postavil stan, kde nabízel nejen občerstvení sestávající z Kloučkových obřích klobás na grilu a piva Falkenštejn a Konrad, ale na odbyt šly i publikace a trička. Akci zajistila prověřená skupina kolem Michala „Drobka“ Vinaře.

Spolková brigáda na Jizerce se sečením vzácných horských luk Pondělí až neděle 3.-9. srpna 2020

Jako každý rok, i letos se třicítka členů a příznivců JJHS vydala posekat cenné louky v přírodní rezervaci Bukovec u osady Jizerka v Jizerských horách. Zatímco z kraje týdne nastoupilo několik sekáčů, kteří pomocí křovinořezů a bubnové sekačky pokosili plánem péče stanovenou část tzv. Upolínové louky a Pralouky, o víkendu se dostavila hlavní skupina, která měla za úkol posečenou biomasu pohrbat a na plachtách odtáhnout k cestě, odkud byla následně traktorem odvážena k dalšímu využití. Všechny tyto práce byly prováděny ve spolupráci s odbornými pracovníky Správy CHKO Jizerské hory. V letošním roce bylo plochy poněkud více, jelikož se posekat musela místa v rámci pětiletého cyklu sečení.

Slavnosti slunovratu na Martinské stěně Sobota 20. června 2020

Na místě bývalého lesního divadla u vyhlídky Martinská stěna v Liberci-Kateřinkách se opět uskutečnila Slavnost slunovratu. Vystoupilo Divadlo Na cestě s dětským představením O princezně Lesněnce, T. O. Jizerský bodlák předvedla ukázky skotských tanců, a nakonec vystoupila hudební skupina Marek Dusil Blend. Akci finančně podpořila firma EPICOS export import spol. s.r.o.

Zprávy z výboru a kanceláře

Výbor spolku pracuje v následujícím složení:

Pavel Schneider – předseda, pschneider@centrum.cz

Aleš Kočí – místopředseda, koci@zooliberec.cz

Šárka Němcová, sarka.nemcova@epicos.cz

Nikola Neumanová, nikola.neumanova@volny.cz

Martin Pivnec, mapiv12@seznam.cz

Petr Polda – grafická příprava ročenky, informačních tabulí, společenské akce, ferdys.polda@tiscali.cz

Libor Stejskal, libor.stejskal@seznam.cz

Michal Vinař, vinar.michal@email.cz

Pavčina Voničková – hospodář, pajavonickova@seznam.cz

Schůze výboru se konají zpravidla poslední úterý v měsíci od 17 hodin v kanceláři spolku.

Čas určený pro přístup veřejnosti na jednání výboru je vždy od 17:00 do 17:30 hodin.

Termíny příštích schůzí: 26. ledna 2021, 23. února 2021

Členské příspěvky

Členské příspěvky je možné uhradit bezhotovostní platbou na účet spolku: Raiffeisenbank a.s., č. ú. 2237332002/5500, variabilní symbol je číslo průkazky, konstantní symbol 0558, do údaje příkazce uveďte prosím své jméno. Zaplatit lze i osobně v kanceláři spolku. Výše příspěvku je 200 Kč na člena, členové do 18 let 50 Kč a členové nad 70 let jsou placení příspěvku zproštěni.

Upozornění

Podle platných stanov je povinností každého člena, který není zproštěn placení příspěvku, uhradit jej nejpozději do 31. 12. příslušného kalendářního roku. Členský příspěvek za letošní rok je tedy nutné uhradit do 31. 12. 2020.

Žádáme členy o poskytnutí informací o případných změnách kontaktních údajů, zvláště pak prosíme o sdělení změn e-mailových adres pro zaslání informací.

Úřední hodiny kanceláře (Nerudovo nám. 108/1, 460 01 Liberec 1, 1. p. budovy Černý kůň):

Úterý 9–12 a 13–17 hod. Návštěvy v ostatní dny pouze po dohodě s Alenou Řebíčkovou (tel.: 721 516 692).

Zaměstnanci: Leoš Vašina, Alena Řebíčková.

Telefon: 485 109 717
E-mail: horskyspolek@volny.cz
Sídlo spolku: Nerudovo nám. 108/1, 460 01 Liberec 1
IČ: 65100352
Bankovní spojení: Raiffeisenbank a.s., č. ú. 2237332002/5500

Aktuální informace, zajímavosti a fotografie ze spolkových akcí naleznete na adrese www.horskyspolek.cz

Fotogalerie ze spolkových akcí naleznete na adrese <http://jjhs.rajce.idnes.cz/>

Facebook: www.facebook.com/horskyspolek.cz

Instagram: <https://www.instagram.com/jizerskojestedskyhorskyspolek>